

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT I

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT I

Redakcja naukowa

Joanna Rodziewicz-Gruhn

Eligiusz Małolepszy

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 1997**

Recenzenci
Jan CHMURA
Henryk MIERZWIŃSKI

Redaktorzy naukowi
Joanna RODZIEWICZ-GRUHN
Eligiusz MAŁOLEPSZY

Redaktor
Stanisław PODOBIŃSKI

Komitet Redakcyjny
Janusz BERDOWSKI, Marek CETWIŃSKI (przewodniczący),
Eugeniusz GURGUL, Jadwiga KNOP, Jerzy PIWOWARSKI, Andrzej PLUTA,
Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor naczelny),
Joanna RODZIEWICZ-GRUHN, Waldemar TYRAS

Korektorzy
Maciej PODOBIŃSKI
Radosław PODOBIŃSKI
Maciej BORECKI

Projekt okładki,
układ graficzny, skład komputerowy
Renata LENKOW

ISBN 83 - 7098 - 356 - 1

© Copyright by Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie

WYDAWNICTWO Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,
ul. Waszyngtona 4/8, 42-200 Częstochowa, tel./fax: (0-34) 614-854.
Nakład 400 egz. Ark. wyd. 13. Ark. druk. 11,5. Wyd. I.

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
ELEMENTY TEORII, ORGANIZACJI I HISTORII KULTURY FIZYCZNEJ	7
D.Dudek W sprawie genezy pojęcia „kultura fizyczna”	9
L.Jaczynowski, J.Żyśko Zmiany w systemie jednostek organizacyjnych kultury fizycznej	13
B.Maksimowska, A.Nowakowski Problemy rozwoju akademickiej kultury fizycznej w Polsce	29
E.Małolepszy, J.Chowaniec Zarys dziejów kolarstwa w Częstochowie do 1914 roku	39
M.Ponczek Z działalności „Sokołów” górnośląskich w okresie I wojny światowej oraz powstań śląskich i plebiscytu	49
E.Małolepszy, R.Janas Gry sportowe w Częstochowie w okresie II Rzeczypospolitej	57
W.Pięta Wychowanie fizyczne i sport w uczelni pedagogicznej Częstochowy w latach 1971-1996 Recenzje	63 81
PROBLEMY PROMOCJI ZDROWIA, ROZWOJU I WYSIŁKU FIZYCZNEGO	87
J.Rodziewicz-Gruhn Potrzeba edukacji zdrowotnej w okresie starzenia na tle oceny działań prozdrowotnych kobiet i mężczyzn w wieku 40-60 lat	89
J.Rodziewicz-Gruhn, M.Pyzik Formy spędzania czasu wolnego nauczycielek nauczania początkowego	103
J.Rodziewicz-Gruhn, M.Pyzik Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych w nauczaniu początkowym	111
J.Rodziewicz-Gruhn, M.Pyzik, A.Malinowski Poziom rozwoju dzieci i młodzieży ze Lwowa na Ukrainie	117
A.Malinowski Rozwój fizyczny młodzieży polskiej z Sambora i okolic (Ukraina Zachodnia)	127

A.Malinowski, H.Stolarczyk

Rozwój biologiczny uczniów Zespołu Szkół Zawodowych przy Zakładach HCP
w Poznaniu

133

J.Rodziewicz-Gruhn, M.Pyzik, L.Rak, W.Baczyński, H.Zuch

Zróżnicowanie sprawności motorycznej studentek I roku z Wyższej Szkoły Pedagogicz-
nej w Częstochowie studiujących na różnych kierunkach

139

J.Wojtyna, A.Żebrowska, L.Rak

Zmiany wybranych wskaźników hematologicznych oraz stężenia mleczanu we krwi
i wentylacji minutowej podczas wysiłku o stopniowo wzrastającej intensywności

147

W.Pilis, R.Zarzewny, B.Manowska, J.Chmura, L.Rak, J.Rodziewicz-Gruhn,

J.Langfort

Współzależność progu amoniakowego i progu anaerobowego

157

J.Chmura, B.Manowska, E.Smol, A.Zajac, W.Pilis, T.Pilis

Zmiany stężenia jonów sodowych i potasowych we krwi wywołane wysiłkiem fizycznym
o stopniowo wzrastającej intensywności u mężczyzn na tle progu mleczanowego
i wentylacyjnego

165

D.Zarzewna, I.Pokora, J.Chmura, W.Pilis, R.Zarzewny, L.Rak, .C. Michalski

Próg anaerobowy a stężenia jonów wapniowych i magnezowych w osoczu krwi u
mężczyzn podczas wysiłku fizycznego o stopniowo narastającej intensywności

171

R.Zarzewny, E.Smol, D.Zarzewna, I.Pokora, A.Staszkiwicz

Zmiany aktywności reninowej osocza podczas wysiłku dynamicznego o wzrastającej
intensywności

179

WSTĘP

Zeszyt naukowy „Kultura Fizyczna” jest pierwszą próbą przedstawienia problematyki dotyczącej działalności naukowej pracowników Zakładu Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

W naszym opracowaniu zostały również zamieszczone prace przedstawicieli innych ośrodków akademickich: Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, Uniwersytetu Łódzkiego, Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku i Politechniki Częstochowskiej.

Problematyka niniejszego opracowania jest zróżnicowana, prezentowane są bowiem niemal wszystkie dziedziny z obszaru nauk o kulturze fizycznej.

Z merytorycznego punktu widzenia Zeszyt składa się z dwóch części. W części pierwszej przedstawiono zagadnienia związane z teorią, organizacją i historią kultury fizycznej. Druga część dotyczy problemów rozwoju fizycznego i sprawności fizycznej w różnych okresach ontogenezy. Przedstawiono również zagadnienia odnoszące się do fizjologicznych i biochemicznych uwarunkowań wysiłku fizycznego. W tej części omówiono także niezwykle ważne, w okresie intensywnych przemian cywilizacyjnych i społecznych, problemy promocji zdrowia.

Chcemy złożyć serdeczne podziękowania Recenzentom za niezwykle cenne i kreatywne uwagi wniesione do pracy. Mamy nadzieję, że publikacja ta zainteresuje nie tylko pracowników naukowych lecz również i studentów.

Redaktorzy Zeszytu